

Samenvatting

In 1999 lanceerde de Staat een beleid om de werkgelegenheid bij jongeren te bevorderen. Volgens de wet moesten werkgevers enerzijds een quotum aan werkloze jongeren (3%) in dienst nemen in het kader van een startbaanovereenkomst (de zgn. Rosettabanen). Anderzijds kregen ze verlaagde sociale bijdragen voor onvoldoende geschoolde jongeren, op voorwaarde dat het quotum werd gerespecteerd. De startbaanovereenkomst (SBO) had tot doel te vermijden dat jongeren in de werkloosheid verzeild zouden raken tijdens de eerste zes maanden na hun intrede op de arbeidsmarkt.

Het Rekenhof heeft de opvolging en evaluatie van dat beleid onderzocht.

Het heeft vastgesteld dat de FOD Werkgelegenheid een database heeft samengesteld en studies heeft gefinancierd over de werkgelegenheid bij jongeren, maar niet het verplichte jaarlijks statistisch verslag heeft opgesteld. De FOD heeft dat beleid niet omgezet in doelstellingen, noch in indicatoren waarmee de resultaten ervan kunnen worden gemeten. De jaarlijkse evaluatie door de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) en door de Nationale Arbeidsraad (NAR) kon niet conform de wet worden uitgevoerd.

Door dat gebrek aan evaluaties heeft de wetgever geen zicht op de behaalde resultaten, vóór de herhaaldelijke wetswijzigingen die sinds 1999 werden doorgevoerd.

Het Rekenhof heeft ook vastgesteld dat het koninklijk besluit tot uitvoering van de wet vanaf het eerste jaar een uitbreiding van de rechthebbenden in de hand heeft gewerkt, met name door een uitbreiding naar andere leeftijdsgroepen, waardoor het maatregelenkader zich niet meer toespitst op schoolverlaters. Vervolgens werd de wet meermaals herzien, met als gevolg dat er sinds 2003 geen specifiek federaal beleid meer bestaat ten gunste van die jongeren. Enkel de verlaagde bijdragen blijven nog over en die werden nog verder verlaagd.

Het Rekenhof heeft de controles door de FOD Werkgelegenheid en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) onderzocht om na te gaan of de algemene aanwervingplicht wordt nageleefd. Het heeft vastgesteld dat de controlecampagnes die de FOD Werkgelegenheid tot in 2003 heeft gevoerd, niet tot de toepassing hebben geleid van de sancties waarin de wet voorziet. Sinds 2004 wordt de aanwervingplicht niet echt meer gecontroleerd, zelfs niet bij lastenverlagingen.

Bovendien merkt het Rekenhof op dat de Staat de opvolging van de specifieke verplichtingen die de overheidsdiensten moeten nakomen op het vlak van indienstneming van jongeren, niet heeft georganiseerd.

In hun gezamenlijk antwoord benadrukken de betrokken ministers dat ze de aanbevelingen van het Rekenhof delen. Ze verbinden zich ertoe dat de FOD Werkgelegenheid het jaarlijks statistisch verslag en de indicatoren opstelt en dat de RSZ regelmatig aan de FOD Werkgelegenheid de lijst met werkgevers bezorgt die volgens de RSZ mogelijk hun verplichting niet nakomen om jonge werknemers in dienst te nemen. Op basis van de resultaten van een studie van de CRB en de NAR, zullen ze onderzoeken of het nodig is de wet op de startbaanovereenkomsten aan te passen. Bij die gelegenheid zullen de CRB en de NAR ook onderzoeken wat de impact is van verlaagde werkgeversbijdragen op de werkgelegenheid bij jongeren en de diverse doelgroepen.